

32000L0026

L 181/65

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

20.7.2000.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2000/26/EK**(2000. gada 16. maijs)****par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz transportlīdzekļu lietošanas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, ar kuru tiek grozītas Padomes Direktīvas 73/239/EEK un 88/357/EEK****(Ceturrtā direktīva par mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanu)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 47. panta 2. punktu un 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar Līguma ⁽³⁾ 251. pantā paredzēto procedūru, ievērojot Samierināšanas komitejas 2000. gada 7. aprīlī apstiprināto kopīgo dokumentu,

tā kā:

- (1) Pašlaik ir atšķirības starp dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu noteikumiem attiecībā uz transportlīdzekļu lietošanas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, un šīs atšķirības ir šķērslis personu brīvai kustībai un apdrošināšanas pakalpojumu brīvai aprītei.
- (2) Tādēļ šie noteikumi jātuvina, lai sekmētu vienotā tirgus pareizu darbību.
- (3) Ar Direktīvu 72/166/EEK ⁽⁴⁾ Padome ir pieņēmusi noteikumus par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu civiltiesiskās atbildības sakarā jautājumos par transportlīdzekļu lietošanu un šās atbildības apdrošināšanas pienākuma ieviešanu.
- (4) Ar Direktīvu 88/357/EEK ⁽⁵⁾ Padome ir pieņēmusi noteikumus par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz tiešo apdrošināšanu, kas nav dzīvības apdrošināšana, un paredz arī noteikumus nolūkā efektīvāk izmantot pakalpojumu sniegšanas brīvību.
- (5) Zaļo karšu biroju sistēma garantē ātru atlīdzības prasījumu nokārtošanu cietušās personas valstī, pat ja otra puse ir no citas Eiropas valsts.
- (6) Zaļo karšu biroju sistēma neatrisina visas problēmas cietušai personai, kam ir prasības citā valstī pret personu, kura dzīvo tur, un apdrošināšanas uzņēmumu, kam licence ir piešķirta tur (ārvalsts tiesību sistēma, sveša valoda, nepazīstamas strīdu atrisināšanas procedūras un bieži nepamatoti novilcināta nokārtošana).

⁽¹⁾ OV C 343, 13.11.1997., 11. lpp un OV C 171, 18.6.1999., 4. lpp.

⁽²⁾ OV C 157, 25.5.1998., 6. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 1998. gada 16. jūlija atzinums (OV C 292, 21.9.1998., 123. lpp), kas apstiprināts 1999. gada 27. oktobrī, Padomes 1999. gada 21. maija kopējā nostāja (OV C 232, 13.8.1999., 8. lpp.) un Eiropas Parlamenta 1999. gada 15. decembra lēmums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts). Padomes 2000. gada 2. maija lēmums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts) un Eiropas Parlamenta 2000. gada 16. maija lēmums.

⁽⁴⁾ OV L 103, 2.5.1972., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 84/5/EEK (OV L 8, 11.1.1984., 17. lpp.).

⁽⁵⁾ OV L 172, 4.7.1988., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 92/49/EEK (OV L 228, 11.8.1992., 1. lpp.).

- (7) Ar savu 1995. gada 26. oktobra rezolūciju par to atlīdzības prasījumu nokārtošanu, kas radušās pēc ceļu satiksmes negadījumiem ārpus prasītāja mītneszesmes ⁽¹⁾, Eiropas Parlaments, rīkojoties saskaņā ar Līguma 192. panta otro daļu, ir aicinājis Komisiju iesniegt Padomei priekšlikumus par Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu, lai risinātu šīs problēmas.
- (8) Patiešām ir lietderīgi papildināt pasākumus, kas ieviesti ar Direktīvām 72/166/EEK, 84/5/EEK ⁽²⁾ un 90/232/EEK ⁽³⁾, lai cietušajām personām, kurām transportlīdzekļa ceļu satiksmes negadījuma dēļ nodarīti zaudējumi vai miesas bojājumi, garantētu līdzvērtīgu attieksmi neatkarīgi no tā, kurā vietā Kopienā negadījumi notikuši; šī direktīva attiecas uz negadījumiem, kuri notikuši citā valstī nekā cietušas personas mītneszesme, ja ir atšķirības cietušo personu atlīdzības prasījumu nokārtošanā.
- (9) Šīs direktīvas piemērošana negadījumiem, kuri notikuši trešās valstīs, uz kuriem attiecas zaļo karšu sistēma, kuros cietušās personas dzīvo Kopienā un iesaistītie transportlīdzekļi ir apdrošināti un parasti atrodas dalībvalstī, neietver obligātā mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanas teritoriālā seguma palielināšanu, kā norādīts Direktīvas 72/166/EEK 3. panta 2. punktā.
- (10) Tas dod cietušai personai tiešas prasījuma tiesības pret atbildīgās personas apdrošināšanas sabiedrību.
- (11) Cietušajām personām, kas cietušas zaudējumus vai guvušas miesas bojājumus tādā transportlīdzekļa ceļu satiksmes negadījumā, uz kuru attiecas šī direktīva un kurš noticis valstī, kur viņi nedzīvo, viens apmierinošs risinājums varētu būt tiesības iesniegt prasības pret atbildīgās personas apdrošināšanas sabiedrības iecelto atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvi dalībvalstī, kur viņi dzīvo.
- (12) Šis risinājums dotu iespēju personām, kas cietušas zaudējumus ārpus savas dzīvesvietas dalībvalsts, izmantot sev pazīstamas procedūras.
- (13) Sistēma, ka atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvis ir cietušās personas dzīvesvietas dalībvalstī, neietekmē ne materiālo tiesību normas, kuras piemēro katrā atsevišķā gadījumā, ne jautājumu par jurisdikciju.
- (14) Personai, kas cietusi zaudējumus vai guvusi miesas bojājumus, tiešas prasījuma tiesības pret apdrošināšanas sabiedrību ir loģisks papildinājums minēto pārstāvju iecelšanai un uzlabo tiesisko stāvokli personām, kuras cietušas transportlīdzekļa ceļu satiksmes negadījumos ārpus minēto personu dzīvesvietas dalībvalsts.
- (15) Lai novērstu nepilnības, būtu jāparedz, ka dalībvalsts, kur apdrošināšanas sabiedrība ir licencēta, pieprasītu sabiedrībai iecelt pastāvīgus atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvjus, kas dzīvo vai ir reģistrēti pārējās dalībvalstīs, uzdodot viņiem apkopot visu vajadzīgo informāciju, kura saistīta ar prasībām, kas rodas pēc šādiem negadījumiem, un piešķirot viņiem pietiekamas pilnvaras pārstāvēt apdrošināšanas sabiedrību, ietverot kompensāciju izmaksu; atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvjiem jābūt piešķirtām pietiekamām pilnvarām pārstāvēt apdrošināšanas sabiedrību attiecībā ar personām, kas cietušas negadījumos, un pārstāvēt apdrošināšanas sabiedrību valsts iestādēs un vajadzības gadījumā tiesās, ciktāl tas atbilst starptautiskām privāttiesību normām par jurisdikcijas noteikšanu.
- (16) Atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvjiem nevar piešķirt jurisdikciju tiesās cietušās personas dzīvesvietas dalībvalstī, ja to neparedz starptautiskās privāttiesību normas par jurisdikcijas noteikšanu.

⁽¹⁾ OV C 308, 20.11.1995., 108. lpp.

⁽²⁾ Padomes 1983. gada 30. decembra Otrā direktīva 84/5/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz transportlīdzekļu lietošanas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu (OV L 8, 11.1.1984., 17. lpp.). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 90/232/EEK (OV L 129, 19.5.1990., 33. lpp.).

⁽³⁾ Padomes 1990. gada 14. maija Trešā direktīva 90/232/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz transportlīdzekļu lietošanas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu (OV L 129, 19.5.1990., 33. lpp.).

- (17) Vienam no nosacījumiem attiecībā uz to apdrošināšanas darbību sākšanu un veikšanu, kas pieder pie Direktīvas 73/239/EEK ⁽¹⁾ pielikuma A punktā norādītās 10. nozares, izņemot pārvaldītāju atbildību, jābūt tādu pārstāvju norīkošanai, kuri atbild par prasību nokārtošanu; šis nosacījums tāpēc būtu jāsteno ar vienreizēju oficiālu atļauju, ko izsniedz iestādes dalībvalstī, kur atrodas apdrošināšanas sabiedrības galvenais birojs, kā norādīts Direktīvas 92/49/EEK ⁽²⁾ II sadaļā; šim nosacījumam būtu arī jāattiecas uz apdrošināšanas sabiedrībām, kam galvenais birojs nav Kopienā, kura tām ir piešķirusi atļauju veikt apdrošināšanu Kopienas dalībvalstī; attiecīgi būtu jāgroza un jāpapildina Direktīva 73/239/EEK.
- (18) Papildus tā nodrošināšanai, ka apdrošināšanas sabiedrībai ir pārstāvis valstī, kur cietusi persona dzīvo, ir lietderīgi garantēt cietušajai personai īpašas tiesības, lai prasība tiktu nokārtota nekavējoties; tāpēc valsts tiesību aktos jāiekļauj efektīvi un sistemātiski finansiāli vai līdzvērtīgi administratīvi sodi, ja apdrošināšanas sabiedrība vai tās pārstāvis nav izpildījis savas saistības pieņemamā laikā piedāvāt kompensāciju, piemēram, rīkojumi, kas apvienoti ar administratīvi uzliktiem sodiem, regulāri ziņojumi uzraudzības iestādēm, pārbaudes uz vietas, publikācijas valsts oficiālajā vēstnesī un presē, sabiedrības darbības apturēšana (aizliegums uz noteiktu laiku noslēgt jaunus līgumus), tāda uzraudzības iestāžu īpaša pārstāvja iecelšana, kurš atbild par uzraudzību, vai sabiedrība darbojas saskaņā ar tiesību aktiem apdrošināšanas jomā, apdrošināšanas atļaujas atcelšanu, sankciju piemērošanu direktoriem un administrācijai; tas neliedz piemērot citus pasākumus — īpaši atbilstīgi tiesību aktiem par uzraudzību, — kurus var uzskatīt par lietderīgiem; tomēr pastāv nosacījums, ka nevarētu būt nekādu strīdu par atbildību un ciestiem zaudējumiem un gūtiem ievainojumiem, lai pieņemamā laikā apdrošināšanas sabiedrība varētu veikt pamatoto piedāvājumu; pamatotajam kompensācijas piedāvājumam vajadzētu būt rakstiskam un saturēt pamatojumu atbildības un ciesto zaudējumu novērtēšanai.
- (19) Papildus minētām sankcijām būtu lietderīgi noteikt, ka jāmaksā procenti par kompensācijas apjomu, ko cietušai personai piedāvājusi apdrošināšanas sabiedrība vai piespriedusi tiesa, ja piedāvājums nav sniegts noteiktajā termiņā; ja dalībvalstīs ir noteikumi attiecībā uz kavējuma procentiem, šos noteikumus varētu īstenot, norādot tos.
- (20) Personām, kas cietušas zaudējumus vai guvušas miesas bojājumus transportlīdzekļa ceļu satiksmes negadījumos, dažreiz ir grūti noskaidrot tās apdrošināšanas sabiedrības nosaukumu, kura negadījumā iesaistītajam nodrošina transportlīdzekļu lietošanas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu.
- (21) Šādu cietušo personu interesēs dalībvalstīs būtu jāizveido informācijas centri, lai nodrošinātu, ka šādu informāciju var iegūt nekavējoties; tādiem informācijas centriem arī būtu jāsniedz cietušajām personām informācija par atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvjiem; šādiem centriem būtu savstarpēji jāsadarbojas un ātri jāatbild uz citu dalībvalstu centru lūgumiem pēc informācijas par atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvjiem; būtu lietderīgi, ka šie centri savāktu informāciju par faktisko apdrošināšanas seguma beigu dienu, bet ne par polises sākotnējā derīguma termiņa beigām, ja līguma darbību pagarina sakarā ar neanulēšanu.
- (22) Būtu jāparedz īpaši noteikumi transportlīdzekļiem (piemēram, valdības vai militāriem transportlīdzekļi), kuri ir atbrīvoti no civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas.
- (23) Cietušajai personai var būt likumīgas intereses iegūt informāciju par transportlīdzekļa īpašnieku vai parasto braucēju, vai reģistrēto turētāju, piemēram, ja tā var iegūt kompensāciju tikai no šīm personām, jo transportlīdzeklis nav atbilstīgi apdrošināts vai zaudējumi pārsniedz apdrošinājuma summu, tad būtu jāsniedz arī šī informācija.

⁽¹⁾ Padomes 1973. gada 24. jūlija Pirmā direktīva 73/239/EEK par normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu attiecībā uz darbības sākšanu un veikšanu tiesās apdrošināšanas jomā, izņemot dzīvības apdrošināšanu (OV L 228, 16.8.1973., 3. lpp.). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 95/26/EK (OV L 168, 18.7.1995., 7. lpp.).

⁽²⁾ Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīva 92/49/EEK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz tiešo apdrošināšanu, izņemot dzīvības apdrošināšanu, ar ko groza Direktīvu 73/239/EEK un Direktīvu 88/357/EEK (Trešā apdrošināšanas, kas nav dzīvības apdrošināšana, direktīva) (OV L 228, 11.8.1992., 1. lpp.). Direktīva ir grozīta ar Direktīvu 95/26/EK (OV L 168, 18.7.1995., 7. lpp.).

- (24) Sniedzamā informācija, piemēram, transportlīdzekļa īpašnieka vai parastā braucēja vārds un adrese un apdrošināšanas polises vai transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numurs, satur personu datus, kas norādīti Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvā 95/46/EK par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ⁽¹⁾; datu apstrādei, ko pieprasa šī direktīva, valstī jāveic pasākumi atbilstīgi Direktīvai 95/46/EK; parasto braucēju vārds un adrese būtu jāpazīņo tikai tad, ja tas ir paredzēts valsts tiesību aktos.
- (25) Jāpieņem noteikumi par kompensācijas iestādēm, pie kurām cietusī persona var griezties, ja apdrošināšanas sabiedrība nav iecēlusi savu pārstāvi vai nepārprotami kavē atbildības prasību nokārtošanu, vai nevar identificēt apdrošināšanas sabiedrību, lai garantētu, ka cietusī persona nepaliks bez kompensācijas, ja ir tiesības to saņemt; kompensācijas iestādes iejaukšanās būtu jāparedz tikai retos gadījumos, ja apdrošināšanas sabiedrība nav izpildījusi savus pienākumus, neraugoties uz iespējamo sodu uzlikšanu.
- (26) Kompensācijas iestādei ir nozīme atbildības prasību nokārtošanā par jebkuriem cietušās personas zaudējumiem vai miesas bojājumiem tikai gadījumos, ko iespējams objektīvi konstatēt, un tādēļ kompensācijas iestādes darbība jāierobežo ar pārbaudi, vai kompensācija ir piedāvāta atbilstīgi noteiktajiem termiņiem un procedūrām, bez apjoma novērtēšanas.
- (27) Juridiskajām personām, kam tiesību akti paredz pārņemt cietušās personas prasības pret personu, kura ir atbildīga par negadījumu, vai tās apdrošināšanas sabiedrību (piemēram, citas apdrošināšanas sabiedrības vai sociālā nodrošinājuma iestādes), nedrīkstētu būt tiesības iesniegt attiecīgo prasību kompensācijas iestādei.
- (28) Kompensācijas iestādei vajadzētu būt pārņemšanas tiesībām, ciktāl tā ir kompensējusi cietušai personai; lai atvieglotu piedzīt kompensācijas iestādes prasību pret apdrošināšanas sabiedrību, ja tā nav iecēlusi savu pārstāvi vai nepārprotami kavē atbildības prasību nokārtošanu, iestādei, kas nodrošina kompensāciju cietušās personas mītneszemē, automātiski vajadzētu būt tiesībām atlīdzināt, pārņemot cietušās personas tiesības attiecīgās iestādes daļā valstī, kur apdrošināšanas sabiedrība ir nodibināta; šai iestādei, ņemot vērā atrašanās vietu, ir vislabāk iesniegt prasību pret apdrošināšanas sabiedrību.
- (29) Kaut gan dalībvalstis var noteikt, ka prasību pret kompensācijas iestādi var celt regresa kārtībā, cietušajai personai pirms sava prasības iesniegšanas kompensācijas iestādei tā nebūtu jāiesniedz personai, kas ir atbildīga par negadījumu; šajā gadījumā cietusī persona būtu vismaz tādā pašā statusā, kā iesniedzot prasību pret garantijas fondu saskaņā ar Direktīvas 84/5/EEK 1. panta 4. punktu.
- (30) Šī sistēma var darboties, vienojoties kompensācijas iestādēm, ko izveidojušas vai apstiprinājušas dalībvalstis, kuras nosaka to funkcijas un pienākumus, kā arī atlīdzināšanas procedūras.
- (31) Ja nav iespējams identificēt transportlīdzekļa apdrošinātāju, būtu jāparedz, ka galīgais debitors attiecībā uz ciestajiem zaudējumiem, kas jāmaksā cietušai personai, ir Direktīvas 84/5/EEK 1. panta 4. punktā paredzētais garantijas fonds, kurš izvietots dalībvalstī, kur parasti atrodas neapdrošinātais transportlīdzeklis, kā lietošana ir izraisījusi negadījumu; ja nav iespējams identificēt transportlīdzekli, jāparedz, ka galīgais debitors ir Direktīvas 84/5/EEK 1. panta 4. punktā paredzētais garantijas fonds, kurš izvietots dalībvalstī, kur noticis negadījums,

(¹) OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Darbības joma

1. Šīs direktīvas mērķis ir noteikt īpašus noteikumus, kas piemērojami cietušajām personām, kurām ir tiesības uz kompensāciju par jebkuriem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kas radušies negadījumos, kuri notikuši dalībvalstī, kas nav cietušās personas dzīvesvietas dalībvalsts, un ko radījusi tādu transportlīdzekļu lietošana, kuri ir apdrošināti un parasti atrodas dalībvalstī.

Neskarot trešo valstu tiesību aktus par civiltiesisko atbildību un starptautisko privāttiesību noteikumus, šī direktīva attiecas arī uz cietušajām personām, kas dzīvo dalībvalstī un kam ir tiesības uz kompensāciju par jebkuriem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kuri radušies negadījumos, kas notikuši trešās valstīs, kuru valstu apdrošināšanas sabiedrībām, kas definētas Direktīvas 72/166/EEK 1. panta 3. punktā, ir vienota Zaļo karšu sistēma, vienalga, kad tādi negadījumi ir izraisīti, lietojot transportlīdzekļus, kuri ir apdrošināti un parasti atrodas dalībvalstī.

2. Šīs direktīvas 4. un 6. pantu attiecina tikai uz negadījumiem, kas izraisīti, lietojot transportlīdzekli:

- a) kas apdrošināts dalībvalstī, kura nav cietušās personas mītneszeme, un
- b) parasti atrodas dalībvalstī, kura nav cietušās personas mītneszeme.

3. Šīs direktīvas 7. pants attiecas arī uz negadījumiem, ko izraisījuši trešās valsts transportlīdzekļi, uz kuriem attiecas Direktīvas 72/166/EEK 6. un 7. pants.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

- a) "apdrošināšanas sabiedrība" ir sabiedrība, kas saņēmusi oficiālu atļauju saskaņā ar Direktīvas 73/239/EEK 6. pantu vai 23. panta 2. punktu;
- b) "iestāde" ir galvenais birojs, pārstāvniecība vai filiāle apdrošināšanas sabiedrībai, kas definēta Direktīvas 88/357/EEK 2.c pantā;
- c) "transportlīdzeklis" ir transportlīdzeklis, kas definēts Direktīvas 72/166/EEK 1. panta 1. punktā;
- d) "cietusī persona" ir cietusī persona, kas definēta Direktīvas 72/166/EEK 1. panta 2. punktā;
- e) "dalībvalsts, kurā transportlīdzeklis parasti atrodas" ir teritorija, kurā transportlīdzeklis parasti atrodas, kas definēta Direktīvas 72/166/EEK 1. panta 4. punktā.

3. pants

Tiešas prasījuma tiesības

Katra dalībvalsts nodrošina, ka negadījumos šo noteikumu nozīmē 1. pantā minētajām cietušajām personām ir tiešas prasījuma tiesības pret apdrošināšanas sabiedrību, kas sedz attiecīgās personas civiltiesisko atbildību.

4. pants

Atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvji

1. Katra dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka visas apdrošināšanas sabiedrības, kas apdrošina pret riskiem, kuri pieder pie Direktīvas 73/239/EEK pielikuma A punktā norādītās 10. nozares, izņemot pārvaldītāju atbildību, ieceļ atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvi katrā dalībvalstī, kur tās saņēmušas oficiālu atļauju. Atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvis atbild par to prasību nokārtošanu, kas rodas pēc 1. pantā minētajiem negadījumiem. Atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvis dzīvo vai ir reģistrēts dalībvalstī, kurā viņš ir norīkots.

2. Atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvja izvēle ir apdrošināšanas sabiedrības ziņā. Dalībvalstis nedrīkst ierobežot šo izvēli.

3. Atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvis var strādāt vienā vai vairākās apdrošināšanas sabiedrībās.

4. Atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvis savāc visu nepieciešamo informāciju saistībā ar prasību nokārtošanu un veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai vienotos par atlīdzības prasījumu nokārtošanu. Prasība iecelt atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvi nekavē cietušai personai vai viņa apdrošināšanas sabiedrībai iesniegt prasību tieši pret personu, kas izraisījusi negadījumu, vai tās apdrošināšanas sabiedrību.

5. Atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvim ir piešķirtas pietiekamas pilnvaras pārstāvēt apdrošināšanas sabiedrību attiecībā ar cietušajām personām 1. pantā minētajos negadījumos un pilnībā apmierināt viņu prasības. Viņiem jābūt iespējai iepazīties ar lietu cietušās personas dzīvesvietas dalībvalsts oficiālajā(-s) valodā(-s).

6. Dalībvalstis, nosakot attiecīgus efektīvus un sistemātiskus finansiālus vai līdzvērtīgus administratīvus sodus, trijos mēnešos pēc dienas, kad cietusī persona ir iesniegusi kompensācijas prasību vai nu tieši tās personas, kura ir izraisījusi negadījumu, apdrošināšanas sabiedrībai, vai tās atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvim, paredz pienākumu

- a) tās personas, kura ir izraisījusi negadījumu, apdrošināšanas sabiedrībai vai tās atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvim piedāvāt pamatotu kompensāciju gadījumos, kad atbildība nav apstrīdama, un ciestie zaudējumi ir noteikti, vai
- b) apdrošināšanas sabiedrībai, kam kompensācijas prasība adresēta vai atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvim sniegt pamatotu atbildi par prasības punktiem, ja atbildību noraida vai tā nav bijusi skaidri noteikta, vai ciestie zaudējumi nav pilnībā noteikti.

Dalībvalstis pieņem noteikumus, lai nodrošinātu, ka tad, ja piedāvājums nav sniegts trijos mēnešos, jāmaksā procenti par kompensācijas apjomu, ko cietušai personai piedāvājusi apdrošināšanas sabiedrība vai piespriedusi tiesa.

7. Komisija līdz 2006. gada 20. janvārim ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par 4. punkta pirmās daļas piemērošanu un minētā noteikuma efektivitāti, kā arī par valstu soda noteikumu līdzvērtību un vajadzības gadījumā iesniedz priekšlikumus.

8. Atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvja norīkošana pati par sevi nav filiāles atvēršana Direktīvas 92/49/EEK 1.b panta nozīmē un atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvi nevar uzskatīt par iestādi Direktīvas 88/357/EEK 2.c panta nozīmē vai par iestādi, kas paredzēta Briseles 1968. gada 27. septembra Konvencijā par piekritību tiesai un nolēmumu izpildi civillietās un komercietās ⁽¹⁾

5. pants

Informācijas centri

1. Lai cietusī persona varētu meklēt kompensāciju, katra dalībvalsts izveido vai apstiprina informācijas centru, kas atbild par:

a) reģistru, kurā atrodas šāda informācija:

- 1) to mehānisko transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numuri, kas parasti atrodas attiecīgās valsts teritorijā;
2. i) to apdrošināšanu polišu numuri, kas transportlīdzekļu lietošanu apdrošina pret riskiem, kuri pieder pie Direktīvas 73/239/EEK pielikuma A punktā norādītās 10. nozares, izņemot pārvaldātāju atbildību, un, ja polises derīguma termiņš ir beidzies, arī apdrošināšanas seguma beigu diena;
- ii) zaļās kartes vai uz robežas noformētas apdrošināšanas polises numurs, ja kāds no šiem dokumentiem attiecas uz transportlīdzekli, kad izmanto Direktīvas 72/166/EEK 4.b pantā paredzētos izņēmumus;

⁽¹⁾ Konsolidētā versija OV C 27, 26.1.1998., 1. lpp.

- 3) apdrošināšanas sabiedrības, kas transportlīdzekļu lietošanu apdrošina pret riskiem, kuri pieder pie Direktīvas 73/239/EEK pielikuma A punktā norādītās 10. nozares, izņemot pārvadātāju atbildību, un saskaņā ar 4. pantu šādas apdrošināšanas sabiedrības ieceltais atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvji, kuru vārdus paziņo saskaņā ar šā panta 2. punktu;
- 4) to transportlīdzekļu saraksts, kuriem katrā dalībvalstī piemēro izņēmumu prasībai pēc civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas seguma saskaņā ar Direktīvas 72/166/EEK 4.a un 4.b pantu;
- 5) attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas paredzēti 4. punktā:
  - i) personas vārds vai iestādes nosaukums, kas saskaņā ar Direktīvas 72/166/EEK 4.a panta otro daļu norīkoti kā atbildīgie par kompensāciju cietušajām personām tad, kad nepiemēro procedūru, kura paredzēta Direktīvas 73/239/EEK 2. panta 2. punkta pirmajā ievilkumā, ja transportlīdzeklim izmanto Direktīvas 72/166/EEK 4.a pantā paredzēto izņēmumu;
  - ii) tās iestādes nosaukums, kas atbild par transportlīdzekli dalībvalstī, kur tas parasti atrodas, ja transportlīdzeklim izmanto Direktīvas 72/166/EEK 4.b pantā paredzētos izņēmumus;
- b) vai par minētās informācijas kompilēšanas un izplatīšanas saskaņošanu;
- c) un par palīdzību pilnvarotām personām apzināt informāciju, kura minēta a) apakšpunkta 1), 2), 3), 4) un 5) iedaļā.

Informācija, kas norādīta a) apakšpunkta 1), 2) un 3) iedaļā, jāglabā septiņus gadus pēc transportlīdzekļa reģistrācijas beigām vai apdrošināšanas līguma beigām.

2. Apdrošināšanas sabiedrības, kas minētas 1.a punkta 3) iedaļā, paziņo informācijas centriem visās dalībvalstīs tā atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvja vārdu un adresi, kuru tās saskaņā ar 4. pantu ir iecēlušas katrā dalībvalstī.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka cietušai personai ir tiesības septiņus gadus pēc negadījuma bez kavēšanās iegūt no informācijas centra dalībvalstī, kur tā dzīvo, dalībvalstī, kur transportlīdzeklis parasti atrodas, vai dalībvalstī, kur negadījums noticis, šādu informāciju:

- a) apdrošināšanas sabiedrības nosaukumu un adresi;
- b) apdrošināšanu polises numuru un
- c) apdrošināšanas sabiedrības atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvja cietušās personas mītneszemē vārdu un adresi.

Informācijas centri cits ar citu sadarbojas.

4. Informācijas centrs sagādā cietušai personai transportlīdzekļa īpašnieka vai parastā braucēja, vai reģistrētā transportlīdzekļa turētāja vārdu un adresi, ja cietušai personai ir likumīgas intereses iegūt šo informāciju. Saskaņā ar šo noteikumu informācijas centrs vērsas pie:

- a) apdrošināšanas sabiedrības vai
- b) transportlīdzekļu reģistrācijas iestādes.

Ja transportlīdzeklim izmanto Direktīvas 72/166/EEK 4.a pantā paredzētos izņēmumus, tad informācijas centrs paziņo cietušai personai personas vārdu vai iestādes nosaukumu, kas saskaņā ar Direktīvas 72/166/EEK 4.a panta otro daļu norīkoti kā atbildīgie par kompensāciju cietušajām personām tad, ja nepiemēro procedūru, kura paredzēta Direktīvas 73/239/EEK 2. panta 2. punkta pirmajā ievilkumā

Ja transportlīdzeklim izmanto Direktīvas 72/166/EEK 4.b pantā paredzētos izņēmumus, tad informācijas centrs paziņo cietušai personai tās iestādes nosaukumu, kas atbild par transportlīdzekli dalībvalstī, kur tas parasti atrodas.

5. Iepriekšējos punktos norādīto personas datu apstrādi jāveic saskaņā ar valsts pasākumiem, kas paredzēti Direktīvā 95/46/EK.

6. pants

Kompensācijas iestādes

1. Katra dalībvalsts izveido vai apstiprina kompensācijas iestādi, kas 1. pantā minētajos gadījumos atbild par kompensācijas nodrošināšanu cietušajām personām.

Cietušās personas var iesniegt prasību kompensācijas iestādei dzīvesvietas dalībvalstī:

- a) ja trijos mēnešos pēc dienas, kad cietusi persona ir iesniegusi kompensācijas prasību tā transportlīdzekļa apdrošināšanas sabiedrībai, kura lietošana ir izraisījusi negadījumu, vai tās atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvim, apdrošināšanas sabiedrība vai atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvis nav snieguši pamatotu atbildi par prasības punktiem, vai.
- b) ja apdrošināšanas sabiedrība nav iecēlusi atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvi cietušās personas mītneszemē saskaņā ar 4. panta 1. punktu. Šajā gadījumā cietušās personas var nesniegt prasību kompensācijas iestādei, ja ir iesniegušas kompensācijas prasību tieši tā transportlīdzekļa apdrošināšanas sabiedrībai, kura lietošana ir izraisījusi negadījumu, un ir saņēmušas pamatotu atbildi trijos mēnešos pēc prasības iesniegšanas.

Cietušās personas tomēr var nesniegt prasību kompensācijas iestādei, ja ir cēlušas prasību tiesā tieši pret apdrošināšanas sabiedrību.

Kompensācijas iestāde rīkojas divos mēnešos pēc dienas, kad cietusi persona ir iesniegusi tai kompensācijas prasību, bet savu darbību pārtrauc, ja apdrošināšanas sabiedrība vai tās atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvis pēc tam sagatavo pamatotu atbildi uz prasību.

Kompensācijas iestāde nekavējoties informē:

- a) tā transportlīdzekļa apdrošināšanas sabiedrību, kura lietošana ir izraisījusi negadījumu vai atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvi;
- b) kompensācijas iestādi tās apdrošināšanas sabiedrības iestādes dalībvalstī, kura izsniegusi polisi;
- c) ja zināms, tad personu, kas izraisījusi negadījumu,

ka tā ir saņēmusi cietušās personas prasību un uz šo prasību atbildēs divos mēnešos pēc prasības iesniegšanas.

Šis noteikums neierobežo dalībvalstu tiesības aplūkot minētās iestādes kompensācijas kā subsidētas vai nesubsidētas un tiesības izstrādāt noteikumus atlīdzības prasījumu nokārtošanai starp minēto iestādi un personu vai personām, kas atbild par negadījumu, un citiem apdrošinātājiem vai sociālā nodrošinājuma iestādēm, kuras pieprasa atlīdzināt cietušajam par to pašu negadījumu. Tomēr dalībvalstis var neatļaut iestādei izmaksāt kompensāciju saskaņā ar citiem nosacījumiem nekā nosaka šī direktīva, jo īpaši, ja cietušās personas konstatē, ka atbildīgā persona ir maksātnespējīga vai atsakās maksāt.

2. Kompensācijas iestādei, kas ir devusi kompensāciju cietušanai personai dalībvalstī, kur tā dzīvo, ir tiesības prasīt kompensācijas veidā izmaksātās summas atlīdzināšanu kompensācijas iestādei dalībvalstī, kurā apdrošināšanas sabiedrības iestāde izsniegusi polisi.

Šī iestāde tad pārņem cietušās personas prasības pret personu, kura ir atbildīga par negadījumu, vai tās apdrošināšanas sabiedrību, ciktāl kompensācijas iestāde dalībvalstī, kur cietusi persona dzīvo, ir sniegusi kompensāciju par ciestajiem zaudējumiem vai gūtajiem miesas bojājumiem. Katrai dalībvalstij atbilstīgi jāaplicina šī pārņemšana citai dalībvalstij.

3. Šā panta noteikumi stājas spēkā:

- a) pēc tam, kad starp dalībvalstu izveidotām vai apstiprinātām kompensācijas iestādēm ir noslēgta vienošanās par to funkcijām un pienākumiem, kā arī par atlīdzināšanas procedūrām;
- b) Komisijas noteiktajā dienā pēc tam, kad ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm ir noskaidrots, ka minētais līgumu ir noslēgts.

Komisija līdz 2005. gada 20. jūlijam iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šā panta īstenošanu un efektivitāti, kā arī vajadzības gadījumā iesniedz priekšlikumus.

7. pants

Ja identificēt transportlīdzekli nav iespējams vai divos mēnešos pēc negadījuma nav iespējams identificēt apdrošināšanas sabiedrību, cietusī persona var pieprasīt kompensāciju no kompensācijas iestādes dalībvalstī, kur tā dzīvo. Kompensāciju nodrošina saskaņā ar Direktīvas 84/5/EEK 1. panta noteikumiem. Kompensācijas iestāde saskaņā ar šīs direktīvas 6. panta 2. punkta nosacījumiem iesniedz prasību:

- a) ja nevar identificēt apdrošināšanas sabiedrību: pret garantijas fondu, kas paredzēts Direktīvas 84/5/EEK 1. panta 4. iedaļā, dalībvalstī, kur transportlīdzeklis parasti atrodas;
- b) ja nav identificēts transportlīdzeklis: pret garantijas fondu dalībvalstī, kur noticis negadījums;
- c) trešās valsts transportlīdzekļa gadījumā: pret garantijas fondu dalībvalstī, kur noticis negadījums.

8. pants

Direktīvu 73/239/EEK groza šādi:

- a) ar šādu apakšpunktu papildina 8. panta 1. punktu:
  - “f) paziņo tā atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvja vārdu un adresi, kas katrā dalībvalstī ir iecelts citādi nekā dalībvalstī, kurā lūgta atļauja, ja apdrošinātie riski pieder pie pielikuma A punktā norādītās 10. nozares, izņemot pārvadātāju atbildību.”
- b) ar šādu apakšpunktu papildina 23. panta 2. punktu:
  - “h) paziņo tā atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvja vārdu un adresi, kas katrā dalībvalstī ir iecelts citādi nekā dalībvalstī, kurā lūgta atļauja, ja apdrošinātie riski pieder pie pielikuma A punktā norādītās 10. nozares, izņemot pārvadātāju atbildību.”

9. pants

Direktīvā 88/357/EEK izdara turpmāk minētos grozījumus.

Direktīvas 12.a panta 4. punktu papildina ar šādu daļu:

“Ja apdrošināšanas sabiedrība nav iecēlusi savu pārstāvi, dalībvalstis var apstiprināt atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvi, kas iecelts saskaņā ar Direktīvas 2000/26/EK 4. pantu, kas uzņemas tāda pārstāvja pienākumus, kurš iecelts saskaņā ar šo punktu. (*)”

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. maija Direktīva 2000/26/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz transportlīdzekļu lietošanas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, ar kuru tiek grozītas Padomes Direktīvas 73/239/EEK un 88/357/EEK (OV L 181, 20.7.2000., 65. lpp.)”

10. pants

Īstenošana

1. Dalībvalstis līdz 2002. gada 20. jūlijam pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

Dalībvalstis piemēro šos tiesību aktus no 2003. gada 20. janvāra.

2. Ja dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādas atsauces.

3. Neierobežojot 1. punktu, dalībvalstis izveido vai apstiprina kompensācijas iestādi saskaņā ar 6. panta 1. punktu līdz 2002. gada 20. janvārim. Ja kompensācijas iestādes nav noslēgušas līgumu saskaņā ar 6. panta 3. punktu līdz 2002. gada 20. jūlijam, Komisija ierosina pasākumus, lai nodrošinātu, ka 6. un 7. panta noteikumi stājas spēkā līdz 2003. gada 20. janvārim.

4. Dalībvalstīs saskaņā ar Līgumu var palikt spēkā vai stāties spēkā noteikumi, kas cietušai personai ir labvēlīgāki, nekā šīs direktīvas izpildei vajadzīgie noteikumi.
5. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai tos savu tiesību aktu svarīgākos noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, kuru reglamentē šī direktīva.

11. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā tās publicēšanas dienā *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

12. pants

Sankcijas

Dalībvalsts nosaka sankciju sistēmu par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Tādām sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai šos noteikumus ne vēlāk kā 2002. gada 20. jūlijā un jebkuras turpmākās izmaiņas tajos — cik drīz vien iespējams.

13. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2000. gada 16. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja
Nicole FONTAINE

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
Manuel CARRILHO